

Örményiné Farkas Andrea

Iskolai könyvtárkultúra a Károlyi István 12 Évfolyamos Gimnáziumban

Tisztelt Szerkesztőség, kedves Olvasók!

Könyvtárostanárként igen gyakran szembesülünk a változással. Változik a munkahelyünk neve, a munkánkat meghatározó törvényi környezet, a feladataink mennyisége és mélysége, és szerencsés esetben mi magunk is változunk, alkalmazkodunk, hogy minél eredményesebb, magasabb színvonalú munkát végezzünk. Ugyanakkor hisszük, hogy egyvalami soha nem változik: az iskolai könyvtár nélkülözhetetlen, és mindig a része marad az innovatív gondolkodásnak és munkának teret adó magyar iskolarendszernek. És még valami nem változik: a kellően motivált tanulók érdeklődése a tárgyi, a szellemi és a lelki értékek iránt. „Az iskolai könyvtár a könyvtári rendszer részeként, ám a közoktatás rendszerén belül, alapvetően az információs műveltség fejlesztésének színhelye és eszköztára. Hagyományos és nem hagyományos forrásokon alapuló információs és pedagógiai szolgáltatásaival biztosítja minden tanköteles korú gyermek, közoktatásban tanuló fiatal és pedagógus számára a tanuláshoz, munkához, olvasáshoz szükséges információkat, dokumentumokat, információs eszközöket” (Dömsödy 2012: 9). „Egyúttal a könyvtár az a nyitott kommunikációs fórum, amely lehetőséget ad a tanulók és a nevelők, illetőleg a tanulók egymás közötti hagyományos kapcsolatrendszerének átforgatására; sajátos légkörével, tevékenységi és munkaszervezési formáival, a szocializáció, pozitív normakövetés, esélyteremtés mással alig helyettesíthető iskolai létesítménye” (Dán 2011: 4). Ezeknek a gondolatoknak és tapasztalatoknak a jegyében fogalmazódtak meg többek között az alábbi tervek, ötletek, jó gyakorlatok az iskolánkban.

Digitális bennszülöttek – digitális bevándorlók

Ámulva figyeljük egymást, ki milyen ügyes a saját terepén. Ki a virtuális térben, ki a hagyományos terepen – a könyvtárostánár általában az utóbbiban. Tanulunk egymástól. A könyvtárhasználati órákon rendre nagy sikere van az iskolai könyvtár régi könyves állományegységének. Mire kiszámoljuk, hogy tanulónk hányadik generációs őse forgathatta azt a bizonyos könyvet, amelyet éppen a kezében tart, már megismerkedik a könyv szerkezetével, adataival, a papírkészítés folyamatával, a régi helyesírással, az *ex libris* fogalmával. Közben pedig már kedvet is kapott egy kis családtörténeti bújáráshoz.

Könyvmolyok rájárák át magukat a könyveken, a könyvtártudományon

Iskolánkban a 2012/2013-as tanévtől indítottuk a *Könyvmoly szakkört*, amelynek olyan – többségében 5. és 6. osztályos – tanulók a tagjai, akik szeretik az olvasást, és komolyan érdeklődnek a könyvtárismeret, a könyvtárhasználat, a könyvtári információk világa iránt. A többfordulós vetélkedősorozat közben – amely fontos eleme az iskola könyvtár-pedagógiai programjának – a megszerzett könyvtárhasználati tudást önálló munkával, információkereséssel, logikai, szövegértési és helyesírási feladatok megoldásával ötvözik a gyerekek. Elkötelezettségük több évre szól, tagjaik közül kerülnek ki az *Országos Bod Péter könyvtárhasználati vetélkedő* versenyzői.

Kívánságkönyvek listája

Fontos számunkra, hogy hagyományos könyvtári állományunk az örök értékek mellett időszerű, a fiatalok léthelyzetével, problémáival foglalkozó dokumentumokat is tartalmazzon. A könyvtár ajtaján található

kívánságlistára bármelyik tanulónk felírhatja annak a dokumentumnak a címét, amelyet el szeretne olvasni, és a könyvtárban még nem található meg. A lista lassan a földig ér. (És milyen jó a könyvtárosnak! A *desideratát* az olvasói írják.) A tavalyi év során a humán-munkaközösség javaslatára a felső tagozat megrendezte a *Károlyi Fesztivált*, a bevétel jelentős részéből pedig ezeket a könyveket szerezhettük be tanulóink számára. A legnagyobb sikere természetesen A *Szent Johanna Gimi* regényciklusnak és az *Eragon*-könyveknek lett. A könyvtári forgalom majdnem megkétszereződött, az olvasói érdeklődés folyamatos, mert a „trendi” olvasmányok után a nebuló bizony mindig talál valami érdekes olvasnivalót a „*Kamaszos Irodalom*” polcon.

Amikor csak úgy...

Amikor csak úgy beülnek a tanulók a könyvtárba, akkor pihennek, gyűjtőmunkát végeznek, egy kicsit pótolják a hiányosságait, „lelkizgetős” beszélgetés zajlik, vagy éppen egy mese kerekedik ki valamelyik pályázatra. A könyvtár minden kétséget kizáróan inspiráló, színes hely az iskolában. Éppúgy színtere az elmélyült, csendes munkának, mint a világra nyitott érdeklődésnek. És szinte mindig ott vannak az együttműködésre, a közös munkára általában könnyen kapható könyvtárostánárok.

Tisztelettel:

Budapest, 2013. április 25.

Örményiné Farkas Andrea
könyvtárostánár

Irodalom

Dán Krisztina 2011. Milyen legyen a működőképes könyvtár-pedagógiai program? (A dokumentum elkészítésének és folyamatos karbantartásának, gondozásának elvi és gyakorlati szempontjai). In: Dán Krisztina – Fehér Miklós (szerk.) *Korszerű könyvtár. Finanszírozás – gyarapítás – menedzsment. Kiegészítő kötet.* Raabe Kiadó. Budapest. 1–24.

(1) Dömsödy Andrea 2012. *Iskolai könyvtári stratégia, 2012. Munkaanyag. Készült az Országos könyvtárügyi konferencia háttéranyagaként.* Budapest. KTE. http://www.ktep.hu/sites/default/files/iskolai_konyvtari_strategia_2012_nyilv_munkaanyag.pdf (2013. április 24.)

Örményiné Farkas, Andrea: Library culture at the István Károlyi Twelve-Grade Secondary Grammar School

Az írás szerzőjéről

Örményiné Farkas Andrea

Károlyi István 12 Évfolyamos Gimnázium, Budapest, Magyarország

andim[kukac]citromail.hu, oneandim[kukac]freemail.hu